Talousvaliokunta

Keskiviikko 19.10.2022 klo 11.00—13.01

Läsnä
puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Katri Kulmuni kesk
jäsen Atte Harjanne vihr (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk (1, 2, 3, 4, 5)
jäsen Pia Kauma kok (1, 2, 3)
jäsen Matias Mäkynen sd (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Raimo Piirainen sd (3, 4, 5)
jäsen Sakari Puisto ps (1, 2, 3, 4, 5)
jäsen Minna Reijonen ps (1, 2, 3, 4, 5)
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Joakim Strand r (1, 2, 4, 5, 7, 8) (3, 6 osittain)
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Johannes Yrttiaho vas (3 osittain)
varajäsen Hanna Holopainen vihr (4 osittain)
varajäsen Kai Mykkänen kok (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen
valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Lakialoite turpeen energiakäytön lopettamiseksi

Kansalaisaloite KAA 2/2021 vp

Asiantuntijalausunto KAA 2/2021 vp TaV 19.10.2022 aloitteen tekijöiden edustaja Hanna Aho Asiantuntijalausunto liite A 3
Asiantuntijalausunnon liite KAA 2/2021 vp TaV 19.10.2022 aloitteen tekijöiden edustaja Hanna Aho Asiantuntijalausunto liite B 3
Asiantuntijalausunto KAA 2/2021 vp TaV 19.10.2022 erityisasiantuntija Petri Hirvonen, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite C 3
Asiantuntijalausunnon liite KAA 2/2021 vp TaV 19.10.2022 erityisasiantuntija Petri Hirvonen, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite D 3

Asiantuntijalausunto KAA 2/2021 vp TaV 19.10.2022 erityisasiantuntija Ville Laasonen, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto liite E 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Merkittiin, että asiakohdan kuuleminen toimitettiin julkisena kuulemisena Arkadia-salissa. Kuulemisesta tehtiin verkkolähetys.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- aloitteen tekijöiden edustaja Hanna Aho, liite
- aloitteen tekijöiden edustaja Paloma Hannonen
- erityisasiantuntija Petri Hirvonen, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- erityisasiantuntija Ville Laasonen, ympäristöministeriö, liite

4. Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 76/2022 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 44/2022 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta liite A 4

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 14.10.2022 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Perustelujen 5. kappaleen 4. virkkeen sanat ”nyt ehdotetulla kirjauksella on tässä mielessä lähinnä” poistettiin ja virkkeeseen lisättiin sanat ”tästä näkökulmasta kirjauksella on nykytilaa”. Kappaleen loppuun lisättiin virke: ”Talousvaliokunta kiinnittää samalla huomiota siihen, että ympäristönsuojelulain ja luonnonsuojelulain varovaisuusperiaatteen muotoilussa on eroavaisuuksia.”

Ed. Sankelo ehdotti pj. Grahn-Laasosen kannattamana, että perustelujen 5. kappaleen 4. ja 5. virke muutetaan muotoon ”Talousvaliokunta katsoo, että pyrkimys selkeyttää periaatteen tulkintaa on hyvä, mutta varovaisuusperiaatteen sisällyttäminen osaksi pakottavaa oikeutta lisää myös riskiä hankkeiden kaatumiseen epätodennäköisyyksiin perustuvan varovaisuuden takia”. Äänestyksessä ed. Sankelon ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänestyksen äänin 7—6.

Perustelujen 6. kappaleen 3. virkkeeseen lisättiin sanat ”kestävän kasvun”.

Ed. Sankelo ehdotti ed. Grahn-Laasosen kannattamana, että lausuntoluonnoksen perustelujen 6. kappaleen 4. virkkeeseen lisätään sanat ”jatkuvasti puhtaampien investointien sekä” ja ”ja yhteiskunnan kokonaisedun” sekä virkkeestä poistetaan sanat ”uusiutuvan energian”. Lisäksi ed. Sankelo ehdotti, pj. Grahn-Laasosen kannattamana, että 6. kappaleen loppuun lisätään virkkeet: ”Varovaisuusperiaate voi johtaa lupaharkinnan yhteydessä epä-

todennäköisten, mahdollisesti kaukana tulevaisuudessa toteutuvien, vahingollisten ympäristövaikutusten vähentämiseen liian tarkalla varovaisuudella. Talousvaliokunnan mielestä tämä ei ole tarkoituksenmukaista.” Äänestyksessä ed. Sankelon ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänestyksen äänin 7—2 (4 tyhjää).

Perustelujen 12. kappaleen 2. virkkeestä poistettiin sanat ”ja sähköverkon”. Kappaleen 4. virkkeeksi lisättiin: ”Talousvaliokunta esittää asian täsmentämistä niin, että säännöksen soveltamisala ja suojelun kohdistuminen vain kallioiden maanpäällisiin osiin on yksiselitteisempi.” Virke ”Talousvaliokunta esittää ympäristövaliokunnan harkittavaksi säännöksen täsmentämistä niin, että siitä käy yksiselitteisemmin ilmi sen soveltamisala ja suojelun kohdistuminen vain kallioiden maanpäällisiin osiin.” poistettiin kappaleesta.

Perustelujen 18. kappaleen 2. virkkeen alkuun lisättiin sanat ”Kuulemisessa on myös tuotu esiin, että”. Lisäksi 2. virkkeeseen lisättiin sanat ”ympäristötaloustieteellisesti kustannustehokkaampi” ja poistettiin sana ”tehokkaampi”.

Perustelujen 19. kappaleen virkkeestä poistettiin sanat ”antavat” ja ”tulevia” sekä virkkeeseen lisättiin sanat ”olisivat antaneet”.

Perustelujen 21. kappaleen viimeiseen virkkeeseen lisättiin sanat ”tai tarpeettomasti pitkittyisi”.

Ed. Sankelo ehdotti pj. Grahn-Laasosen kannattamana, että lausuntoluonnoksen 21. kappaleen 3. virkkeeseen lisätään sanat ”yhteiskunnan kokonaisedun sekä”, ”merkittävien” sekä ”tarpeettomasti pitkittyisi tai suppenisi tai kasvattaisi kustannuksia” ja virkkeestä poistetaan sana ”välttämättömien”. Lisäksi ed. Sankelo ehdotti, pj. Grahn-Laasosen kannattamana, että perustelujen 21. kappaleen loppuun lisätään virkkeet: ”Lain ja sen soveltamisen tulee tunnistaa myös toiminnan tuomat hyödyt yhteiskunnalle, jotta Suomen asema investoinneille houkuttelevana maana ei heikkene. Ympäristövaliokunnan on varmistettava, että nyt säädettävällä luonnonsuojelulailla ei vaaranneta vihreää siirtymää ja kestävää kasvua tukevien investointien etenemistä Suomessa.” Äänestyksessä ed. Sankelon ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänestyksen äänin 7—6.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Merkittiin, että kok. varasi tilaisuuden jättää lausuntoon eriävä mielipide keskiviikkona 19.10.2022 klo 14.00 mennessä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta (ennallistamisasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 76/2022 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 45/2022 vp

Päätettiin siirtää asian käsittely perjantaille 21.10.2022.

6. Valtioneuvoston selonteko Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035
Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia
Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2022 vp

Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2022 vp
Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2022 vp
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 johtaja Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj Asiantuntijalausunto liite A 6
Asiantuntijalausunnon liite VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 johtaja Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj Asiantuntijalausunto liite B 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 tutkija. dosentti Tere Vadén, BIOS-tutkimusyksikkö Asiantuntijalausunto liite C 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 professori Esa Vakkilainen, Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT Asiantuntijalausunto liite D 6
Asiantuntijalausunnon liite VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 professori Esa Vakkilainen, Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT Asiantuntijalausunto liite E 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 ilmastopanelisti Antti Arasto, Suomen ilmastopaneeli Asiantuntijalausunto liite F 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 toimialapäällikkö Tage Fredriksson, Bioenergia ry Asiantuntijalausunto liite G 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 kehitysjohtaja Juha Turkki, Climate Leadership Coalition ry Asiantuntijalausunto (VNS4) liite H 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 kehitysjohtaja Juha Turkki, Climate Leadership Coalition ry Asiantuntijalausunto (VNS6) liite I 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 kehitysjohtaja Juha Turkki, Climate Leadership Coalition ry Asiantuntijalausunto (VNS7) liite J 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 energia- ja ilmastopäällikkö Ahti Fagerblom, Metsäteollisuus ry Asiantuntijalausunto liite K 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 suojeluasiantuntija Hanna Aho, Suomen luonnonsuojeluliitto ry Asiantuntijalausunto liite L 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 toiminnanjohtaja Tapio Tuomi, Suomen Lähienergialiitto ry Asiantuntijalausunto liite M 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 puheenjohtaja Ari Rehnfors, Suomen Omakotiliitto ry Asiantuntijalausunto (VNS4) liite N 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 puheenjohtaja Ari Rehnfors, Suomen Omakotiliitto ry Asiantuntijalausunto (VNS6) liite O 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 Kilpailu- ja kuluttajavirasto Asiantuntijalausunto liite P 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 Suomen sähkönkäyttäjät ry Asiantuntijalausunto liite Q 6
Asiantuntijalausunto VNS 4/2022 vp TaV 19.10.2022 dosentti Priit Tammeorg Asiantuntijalausunto liite R 6

Yhteiskäsittelyn asia VNS 7/2022 vp ennakkokäsittelyssä.

Yhteiskäsittely:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- johtaja Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj, liite
- tutkija. dosentti Tere Vadén, BIOS-tutkimusyksikkö, liite
- professori Esa Vakkilainen, Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT, liite
- ilmastopanelisti Antti Arasto, Suomen ilmastopaneeli, liite
- toimialapäällikkö Tage Fredriksson, Bioenergia ry, liite

- kehitysjohtaja Juha Turkki, Climate Leadership Coalition ry, liite
- energia- ja ilmastopäällikkö Ahti Fagerblom, Metsäteollisuus ry, liite
- suojeluasiantuntija Hanna Aho, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, liite
- toiminnanjohtaja Tapio Tuomi, Suomen Lähienergialiitto ry, liite
- puheenjohtaja Ari Rehnfors, Suomen Omakotiliitto ry , liite
- neuvotteleva virkamies Markku Kinnunen, työ- ja elinkeinoministeriö
- neuvotteleva virkamies Birgitta Vainio-Mattila, maa- ja metsätalousministeriö
- johtava asiantuntija Anna Salminen, maa- ja metsätalousministeriö
- ympäristöneuvos Magnus Cederlöf, ympäristöministeriö

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto, liite
- Suomen sähkönkäyttäjät ry, liite
- dosentti Priit Tammeorg, liite

Estyneenä poissa oli:
- Helsinki Graduate School of Economics

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:
- Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 20.10.2022 klo 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen

Valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen